

בתי המשפט

9

הפ 004052/05

בית המשפט המחוזי בירושלים

01/11/2006

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

WELLS FARGO BANK MINNESOTA NATIONAL
ASSOCIATION

בעניין:

ע"י ב"כ עו"ד ב' ברץ

המבקשת

- נגד -

אברהם צימרינג

ע"י ב"כ עו"ד אוהד שני ובן-ציון שיפטן

המשיב

החלטה

1. בפני בקשת Wells Fargo Bank, היא המבקשת בהליך העיקרי (להלן: המבקשת) להורות על חקירתם הנגדית של שלושה מתוך המצהירים מטעמה, באמצעות כינוס וידאו (Video Conference) ממקום מושבם בארה"ב. לחלופין, מבקשת המבקשת להורות כי המשיב יפקיד ערובה לכיסוי הוצאות המצהירים מטעמה.
2. יוזכר, כי ההליך העיקרי, ה"פ 4052/05, עוסק בבקשת המבקשת להכריז על פסק חוץ שניתן בבית המשפט המחוזי בוירג'יניה, ארה"ב, כפסק אכיף בישראל. נושא פסק החוץ, בתמצית, מתייחס לחבותו של מר אברהם צימרינג, המשיב בהליך העיקרי (להלן: המשיב) כערב לחובה של חברת Lee Hall, לאחר שזו כשלה בהשבת הלוואה בסך 17 מליון דולר שקיבלה מחברת Wexford (כיום חברת U.B.S). חובם של חברת Lee Hall וערביה הומחה על ידי הנושה למבקשת, וזו הגישה תביעה לבית המשפט המחוזי בוירג'יניה, אשר נתן ביום 18.2.03, את פסק החוץ מושא ההליך העיקרי.
3. ביום 7.6.06 הגישה המבקשת את תצהירי העדות הראשית מטעמה, הכוללים תצהירים שנערכו על ידי ששה מצהירים שמקום מושבם בארה"ב. חלק מהתצהירים נערכו לצורך ההליך העיקרי שבפני ואחרים נערכו לצורך ההליך האמור שהתנהל בארה"ב. המשיב הגיש ביום 9.3.06 את תצהירי העדות הראשית מטעמו.

בתי המשפט

10

הפ 004052/05

בית המשפט המחוזי בירושלים

01/11/2006

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

ביום 11.7.06, לבקשת ב"כ המבקשת, נקבעו שלושה מועדי דיונים רצופים לשמיעת פרשת התביעה (1.12.06-29.11.06), וזאת לאור טענת ב"כ המבקשת כי המצהירים עתידים להגיע מארה"ב לישראל במיוחד לצורך חקירתם.

4. בבקשה שבפני מתבקש בית המשפט לקיים את חקירתם הנגדית של שלושה מהמצהירים מטעמה של המבקשת בדרך של כינוס וידאו, וזאת לאור העלות הכלכלית הגבוהה הכרוכה בהבאת כל המצהירים מארה"ב לישראל, ובכלל כך, עלויות הטיסה, השהייה ואובדן ימי העבודה של המצהירים. לחלופין נטען, כי יש לחייב את המשיב בהפקדת ערובה לכיסוי הוצאותיהם של העדים.

המשיב מתנגד לבקשה. לטענתו, בקשת המבקשת אינה כוללת נימוק ענייני המצדיק חריגה מן הכלל בדבר חקירת העדים בבית המשפט; היענות לבקשה תפגע בזכותו של המשיב לקיים חקירה נגדית אפקטיבית של המצהירים; הבקשה אינה נתמכת בתצהיר כנדרש בהוראות תקנה 241 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן - **התקנות**); והבקשה נגועה בחוסר תום לב בשל כך שהיא מנוגדת לדברים שמסר ב"כ המבקשת בדיון שהתקיים ביום 11.7.06. המשיב מוסיף, כי בקשה דומה הוגשה על ידי המבקשת בהליכי ביניים המתקיימים בתיק זה בפני כבוד השופט י' שפירא (בש"א 3444/05). הבקשה נמחקה על ידי המבקשת לאחר הגשתה.

5. דין הבקשה להידחות.

לבית המשפט סמכות להורות על קיום חקירה מחוץ לתחום השיפוט "למען הצדק" מכוח סעיף 13(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971. סמכות זו פורשה ככוללת את האפשרות לצוות על מתן עדות באמצעות כינוס וידאו (רע"א 3005/02 **Smithkline Beecham P.L.C נ' אוניפארם בע"מ**, פ"ד נו(6) 865).

בפסיקה התגבשו מספר כללים מנחים לפיהם יפעיל בית המשפט את שיקול דעתו בבואו להכריע בבקשה למסירת עדות באמצעות כינוס וידאו במשפט אזרחי. נדרש, כי הבקשה תוגש בתום לב, ללא שיהוי ולא לשם השהיית הבירור ו"סחיבתו"; על

בתי המשפט

11

הפ 004052/05

בית המשפט המחוזי בירושלים

01/11/2006

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

המבקש להראות באמצעות התצהיר המצורף לבקשתו, או בדרך אחרת, שיש בידי העדים למסור עדות רלוונטית לשאלות השנויות במחלוקת במשפט; ועל המבקש להראות כי קיימת סיבה טובה המונעת את בואם של העדים מחוץ לארץ והופעתם בבית המשפט בישראל (ראה: "זוסמן, סדר הדין האזרחי (מהדורה שביעית) בעמ' 469-470 והאסמכתאות המופעות שם).

בתי המשפט נעתרו לבקשות למסירת עדות באמצעות כינוס וידאו בהתאם לנסיבות המיוחדות של המקרים שבאו בפניהם. כך, למשל, במקרה אחד נתן בית המשפט צו לגביית עדות בחו"ל של פרופסור לכלכלה מארה"ב, שהיעדרותו מתפקידו היתה משביתה את הלימודים ומפריעה לעבודתו הספרותית. באותו עניין נענה בית המשפט גם לבקשה בעניינה של עדה שהייתה אישה הסובלת ממחלה קשה ומקבלת טיפול רפואי במקום מושבה, ואשר הנסיעה לישראל עלולה הייתה לסכן את בריאותה (ע"א 84/51 ב. בירד-קלינגהופר נ' ש. בלוס ואח', פ"ד ו(1) 198). במקרים אחרים התחשב בית המשפט ברתיעתם של עדים מלהגיע לישראל בשל המצב הביטחוני הקשה ששרר בישראל באותה עת (רע"א 3005/02 הנ"ל; רע"א 10923/02 רות שניידר נ' BAYERISCHE LANDESBANK, תק-על 2003) (1, 2028). ואולם, כאשר חל שינוי לטובה במצב הביטחוני מאז ניתנה ההחלטה על עריכת כינוס הוידאו ועד לדיון בבקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטה זו, שינה בית המשפט העליון את ההחלטה של הערכאה הדיונית והורה על התייצבות העד לחקירה בישראל. וכך נאמר שם: "ההכרעה בבקשתו של בעל דין להתיר גבייתתו של עדות באמצעות ועידת וידאו תלויה בנסיבות המיוחדות של המקרה. בין שאר נתונים יש אף לשקול את המצב הביטחוני בתקופה המסוימת וההשלכה שיכולה להיות לאותו מצב על נכונותו להעיד של אדם הנקרא להעיד בישראל... משנשתנו הנסיבות לטובה, אין סיבה שעדותו של מר בואסיו לא תישמע בצורה הרגילה, היינו על דרך נוכחות פיזית בבית המשפט" (רע"א 6635/02 סופרפלסט בע"מ נ' Societe Nouvelle de Chimie Industrielle, פ"ד נו(6) 739, 741). ככלל, עלות הבאתו של עד לישראל אינה נחשבת, כשלעצמה, סיבה מספקת המצדיקה את אי הגעתו לחקירה בישראל (זוסמן, לעיל, בעמ' 470). כמו כן, אין ברום מעמדו ובמשרתו של העד במקום מושבו כדי לפטרו מלהתייצב לעדות (המ' 55/57 גרטרודה צ'צוביצקה דנצינגר נ' איסקורציוני ג'נראלי, ירושלים ואח', פ"ד יא(2) 1640). במקרה נוסף נקבע, כי אין לפטור עד מלהתייצב לחקירה בישראל בשל

בתי המשפט

12

הפ 004052/05

בית המשפט המחוזי בירושלים

01/11/2006

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

חששו, שמא נושים ינקטו צעדים נגדו עם הגיעו לישראל (הנשיא שמגר ב-ע"א 397/87 יורם גיל נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, פ"ד מד (2) 397; למקרים נוספים בהם נדחתה בקשה למתן צו לגביית עדות בחו"ל ראה: זוסמן, בעמ' 471).

6. על ההחלטה אם להתיר חקירת עד מחוץ לישראל באמצעות כינוס וידאו להתחשב בעובדה, כי ההתפתחויות הטכנולוגיות שחלו בתחום מאפשרות כיום את התרשמותו הישירה של בית המשפט מן העדות, באופן המצמצם את הפגיעה בזכויות בעלי הדין, חוסך בזמן ואמצעים ומייעל את הדיונים. "...האמצעים הטכניים הקיימים כיום מאפשרים הקלטת העדות בעזרת מיכשור של וידאו ואמצעים אלקטרוניים אחרים, שיוכלו לתת תמונה, פחות או יותר ברורה, על מהימנותו של עד, שאפילו חקירתו בחקירה שכנגד הוקלטה. השיקול שגביית העדות בחו"ל תמנע מהשופט התרשמות ישירה מהעדות פחת בהרבה מחשיבותו וכך גם האבחנות בין התובע לבין הנתבע" (ש' לוי, תורת הפרוצדורה האזרחית - מבוא ועקרונות יסוד (תשנ"ט, 1999) בעמ' 115; וראה גם: רע"א 3005/02 הנ"ל; בש"א (י-ם) E*TRADE Group Ins Josua Levine 2668/03 נ' קרדן טכנולוגיות בע"מ, (לא פורסם)). ואולם, בפסק הדין ברע"א 6635/02 הנ"ל הבהיר כבוד השופט גרוניס, כי חרף ההתפתחות הטכנולוגית שחלה באמצעים המאפשרים עריכת כינוס וידאו, אין לפתוח פתח רחב ובלתי מוגבל לחקירת עדים מחוץ לתחום השיפוט של ישראל. "לדעתי, טרם הגיעה השעה שבה אמצעים טכנולוגיים, משוכללים ככל שיהיו, יחליפו את היתרון שבהתייחסות הצדדים ועדיהם זה מול זה, פנים מול פנים. קיים עדיין יתרון בהתרשמות בלתי-אמצעית של השופט מן העד היושב על דוכן העדים. לפיכך, מוטלת הדרישה על בעל-דין, העותר לקיום חקירה באמצעות כינוס-וידאו, להציג, בתום-לב, עילה מספקת לכך" (רע"א 6635/02 הנ"ל, בעמ' 742).

הנה כי כן, על המבקש לערוך חקירה באמצעות כינוס וידאו מחוץ לתחום ישראל חלף חקירה פרונטלית של העדים, להצביע על סיבה מיוחדת המצדיקה חריגה מן הכלל בדבר חקירת עדים בבית המשפט.

בתי המשפט

13

הפ 004052/05

בית המשפט המחוזי בירושלים

01/11/2006

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

7. בענייננו, הסיבה שבעטיה מבקשת המבקשת להורות על חקירת שלושה מהמצהירים מטעמה באמצעות כינוס וידאו, טמונה אך בעלויות הכלכליות הכרוכות, מטבע הדברים, בהבאת העדים לישראל. סיבה זו כשלעצמה ובהתחשב ביתר נסיבות העניין כפי שיובהר להלן, אינה מצדיקה חריגה מן הכלל בדבר חקירת העדים בבית המשפט.

המדובר בבקשת המבקשת בתיק העיקרי, אשר עליה מוטל נטל הראיה הראשוני להוכחת תביעתה. נזכיר, כי המבקשת בחרה להגיש את התביעה בישראל. אין המדובר, איפא, במקרה בו "נגררים" העדים, בעל כורכם, למסירת עדות בבית המשפט (ראה ש' לוי, הנ"ל, בעמ' 114); תצהירי העדות הראשית של העדים הרלוונטיים אותם הגישה המבקשת לבית המשפט ארוכים ומפורטים ונסמכים על רשימה ארוכה מאוד של נספחים הקשורים לתיק בית המשפט שהתנהל בוירג'יניה, ארה"ב. בנסיבות אלה מהלך העדות יהיה כרוך, ככל הנראה, בהפניות רבות למסמכים באופן אשר יקשה על קיום החקירה באמצעות כינוס וידאו; למבקשת, כמו גם העדים מטעמה, יש יכולת כלכלית לשאת בעלויות הכרוכות בהבאת העדים לישראל. המבקשת היא בנק גדול ומצליח בארה"ב והעדים הם עובדיה או עובדי גופים עסקיים הקשורים אליה (ראה והשווה: המ' (ת"א) 1087/51 ד"ר קליין נ' בינשטוק ואח', פס"מ ו' 157 בו הורה בית המשפט המחוזי על חקירת עד בחו"ל לאחר שהוכח, כי אין לו היכולת לממן את הנסיעה לישראל); המבקשת לא תמכה את בקשתה, כנדרש, בתצהיר התומך בנימוקי הבקשה. די בכך, לכאורה, כדי לדחות את בקשת המבקשת (רע"א 6021/05 RUTH SIMON SHARP נ' בנק לאומי לישראל בע"מ ואח', תק-על 2005(3), 2037); כמו כן, וזה העיקר, המבקשת לא הביאה כל נימוק מיוחד, מפי המצהירים או בכלל, החורג מגדר הכרוך, מטבע הדברים, בהבאת עדים שמקום מגורם בחו"ל לישראל. בנסיבות אלה, היענות לבקשת המבקשת תהא, הלכה למעשה, הפיכת החריג לכלל.

על יסוד כל האמור לעיל, אני מחליטה לדחות את הבקשה. איני רואה גם מקום להיענות לבקשתה החלופית של המבקשת להורות למשיב להפקיד ערובה לכיסוי הוצאות המצהירים מטעם המבקשת. הכלל הוא, כי עד לסיום המשפט נושא כל צד

בתי המשפט

14

הפ 004052/05

בית המשפט המחוזי בירושלים

01/11/2006

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

בעלויות ניהול, והחובה להבטיח את הוצאות עדיו מוטלת עליו (תקנה 179 לתקנות). בנסיבות שתוארו, אין הצדקה לחרוג מכלל זה.

הבקשה נדחית. המבקשת תישא בשכר טרחת עו"ד בסכום של 1,500 ₪ בתוספת מע"מ.

ניתנה היום י' בחשוון, תשס"ז (1 בנובמבר 2006) בהיעדר.

המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים באמצעות הפקסימיליה.

אורית אפעל-גבאי, שופטת